

Tác giả sinh năm 1953, trước đây là Việt Nam là giáo viên dạy văn. Hiện là dân Vancouver, tiểu bang Washington. Bài viết kể về những nơi mà tác giả đã học hỏi, học tập về quê mẹ.

Lúc còn ở Việt Nam tôi chưa biết gì nhiều về những cái M ngoài những kiến thức thi trung học. Trước khi sang đây tôi chỉ hình dung những cái M về sông Lucky Luke, về miền Tây hoang dã, thiêu đốt mà những ta còn đi xô đi tìm vàng và hình ảnh những cái M trong tác phẩm Nguyễn M Trầm.

Sau khi đặt bước chân đầu tiên xuống phi trường Portland, chưa kịp ngạc nhiên vì những hình ảnh thì tôi đã phải ngỡ ngàng trước vẻ đẹp tuyệt vời của sông Columbia. Mặt sông loang loáng những ánh nắng vàng của mặt trời đầu hè, đẹp đến nỗi tôi muốn khóc. Dòng sông mê mông, hiền hòa làm tôi nhớ sông Vàm Cỏ quê tôi, con sông trong ký ức tôi đã bị lãng quên đang còn kiêu và ô nhiễm vì đổ thải rác thải mà con người trút xuống.

Columbia River thật sự là con sông đẹp nhất. Sông rộng đến nỗi phải ngăn làm hai phần bằng một cầu treo, dưới 2 cây cầu bắc qua. Bên kia sông là Portland-Oregon và bên này là thành phố Vancouver hiền hòa của Washington State.

Với lòng ngưỡng mộ rất cao về vùng này, Vancouver là một thành phố đẹp tuyệt vời. Những con đường ngoằn ngoèo, lên xuống dốc, rừng thông, cây xanh, hoa cỏ khắp nơi gợi nhớ tôi Đà Lạt của những ngày xa xưa.

Nói về con sông, cây cỏ mà không nói về những cái M ở đây là một sự thiếu sót trầm trọng. Lần đầu tiên tôi thấy những cảnh thiên nhiên khi thấy những người ở trên xe buýt chào tôi dù tôi không quen biết họ. Dần dà tôi biết rằng mọi người đều chào nhau khi gặp. Tôi học được cách chào hỏi thân thiện. Lý thú nhất là khi tôi cảm ơn những người đã làm cho tôi, một sự gì nói "It's my pleasure".

Lúc còn sống ở Việt Nam, do bận rộn sinh kế hàng ngày, tôi không có thời gian và tiền bạc để học tiếng Anh, phải chờ đợi vào học lớp ESL. Học tiếng Anh đầu tiên 50 không phải là dễ dàng. Sự đầu tiên tôi chỉ muốn khóc. Tôi đã hoàn toàn không hiểu gì và thiêu đốt muốn khóc khi cô giáo hỏi tôi. Tôi đã từng là giáo viên hơn 25 năm, nay trở lại làm học trò, tôi

phải tôi khuyến khích an ủi mình. Nếu không đi học tôi sẽ là người mù, câm và điếc. Khi viết essay trong lớp, tôi đã không quên người ca ngợi công nhân đập cầu sông Columbia và người công nhân chi tôi được sinh ra công nhân con sông đập như vậy. Bài viết làm ông thầy David vui, ông nói rằng tôi viết với trái tim đã cảm.

Học được chút tiếng Anh để không bị coi là có miếng mà như câm, tôi bắt đầu đi kiếm việc làm. Trước khi qua đây tôi cũng cố nghe nói và nói thật nghiêm túc trước người Mẹ nhưng tôi đã không tin. Làm sao mà một đất nước giàu có, nhiều tài nguyên như Mẹ mà người dân thật nghiêm túc. Vậy mà có đó, kiếm việc làm ở đây không phải dễ như tôi đã nghĩ vì quen với cách làm việc của Mẹ ở đây.

Nhưng ngày lang thang đi kiếm việc còn khó khăn hơn là đi học anh vẫn. Người Mẹ thật lịch sự. Họ không muốn thuê mình họ cũng nói rằng là vui vẻ. Đến đây tôi thu được lòng câu nói thật nghe: "We are sorry. Right now we don't have anything open. We don't know when. If we have anything we will call you or keep calling us...." Và thật sự là những người nói như vậy không bao giờ gọi lại.

Tôi không biết lái xe và rất sợ tiếng động ồn, do đó tôi phải dùng xe bus hoặc đi bộ. Nhưng lúc lang thang đi kiếm việc làm thì nơi này sang nơi khác, một chút tôi tuân theo nhưng không dám đi cho ai thấy. Tôi nhớ câu nói ở đâu đó rằng: "America is the land of opportunities" mà sao chúng ta có cái cơ hội nào cho tôi cả.

Rồi tôi cũng kiếm được một việc như chúng ta có 4 tháng thì bị lay off vì hết việc. Khi đi làm tôi mới nhận ra vấn đề tiếng Mẹ ít người cả mình. Không kiếm được việc gì khác hơn tôi trở lại tiếp tục học tiếng Mẹ. Trong thời gian đi học tôi vẫn cố gắng tìm một việc gì đó để làm như thật là khó. Để duy trì cả tôi thì cũng chưa hẳn là giả nhưng chúng ta không còn trẻ nữa, tôi hiểu rằng khó có hãng nào muốn thuê người lớn tuổi, không còn nhanh nữa và thi thoảng kinh nghiệm làm việc như tôi.

Bốn năm Mẹ tôi dùng hơn 2 năm đi học tiếng Anh. Việc học nói tiếng Mẹ tôi có phần lúng túng nhưng tôi viết thì có phần vững vàng hơn mà cô trợ giúp học cùng lớp. Trong lớp tôi là học sinh giỏi nhưng khi trò chuyện giao tiếp thì tôi luôn cảm thấy như người khác.

Tôi có một cuốn tạp chí là được báo The Columbian đăng hình trên trang nhất của tờ Business

khi tôi mới học level three; và lần đầu tiên trở về thành phố Vancouver để thăm họ cả năm nay, tôi có hẳn một nhà riêng và tôi cũng bắt đầu hình thành làm nghề của mình.

Năm ngoái ông thầy David hỏi tôi: "What have you done since you arrived here?" tôi buồn cười nói "nothing". David hỏi tiếp: "Nothing? Did you speak English in your country?" Tất nhiên tôi trả lời không và ông hỏi tiếp: "What language you are talking to me?" tôi trả lời "English" và ông nói tiếp: "Don't be pessimistic! At least, you have done one thing. You must be proud of that, with your age, and you began to study English in here"... Ông còn nói nhảm nhí để chọc cười tôi.

Trở về quê mẹ có cách giáo dục rất tốt. Cô giáo Sara cả tôi thầy cô hay chọc cười tôi khi cô hỏi đi đâu mà chúng tôi không biết. Cô luôn nhảm nhí cười và nói rất vui vẻ: "Don't worry, that is why you are in here." Tôi phẫn nộ mẹ đi đâu mà nhìn vào cái mình làm được và hay tìm thầy khen dù là chuyện nhỏ. Nhưng vì Việt Nam mình ít ai khen ai, không hiểu tại sao. Tôi nghĩ rằng ta cần học hỏi những thói quen tốt này, mà tôi chỉ nói nhảm nhí vui vẻ làm mẹ lòng nghe, ít ra trong khoảng nhích.

Không phải chỉ khó khăn về kiếm tiền, tôi còn gặp nhiều khó khăn trong cuộc sống hàng ngày. Tôi bị shock về nhiều thứ mà nhiều nhất là bạn không mà tôi hay nói đùa với mẹ y như tôi học cùng lớp: "I have four nothing: no job, no friend, no money, no house".

Vì Việt Nam tôi có thói quen thức khuya, đọc sách hoặc đi dạo đêm trên phố. Khi sang đây không hiểu tại sao tôi vẫn luôn thức khuya và rất buồn ngủ vào khoảng 4, 5 giờ sáng. Tôi không có thói quen nói nhảm nhí, đi đâu đó rất bất lợi khi tiếp xúc. Họ hiểu tiếng Anh nhưng mẹ tôi gặp họ tiếp xúc đâu vui vẻ họ bắt. Tôi thì ngược lại, và luôn cảm thấy mình nhảm nhí khi gặp người hòa nhập với cuộc sống mới. Cô giáo tôi nói là "You've gotten a culture shock." Quả thật tôi bị nhiều cái shock quá.

Không tìm được việc gì để làm, tôi cảm giác buồn chán nhưng gì tôi có thể làm được để kiếm tiền. Tôi nhận ra việc gì trở ngại cũng không đáng. Vì vì tiếng Anh tôi tiếp cận thị trường mình trên craigslist website nhưng vẫn không gặp được tiếng vang. Có người bạn học cùng lớp nói với tôi là đừng có thành thạo quá khi đi tìm việc nhưng tôi vẫn là nhảm nhí, không thể nào nói rằng có trong khi mình thất nghiệp. Tôi đã đăng báo để tìm kiếm việc gì nhưng cũng không có kết quả gì.

Vancouver, Quê Mẹ

Tác Giả: Kim Loan Lê

Chúa Nhật, 02 Tháng 8 Năm 2009 22:17

Dù sao, tôi vẫn thấy lòng bứt rứt vì mình thoai mái và dễ chịu vì tôi biết rằng tôi may mắn hơn những bà con tôi, những người đang ở Việt Nam, là được tiếp xúc với không khí tự do mà nhiều dân tộc đang sống ở đây. Tôi thấy đây phần may mắn hơn nhiều phần khác trên thế giới nhất là phần ở Việt Nam. Họ gần như không bị lệ thuộc vào người đàn ông kể cả có gia đình hay không. Họ có cuộc sống riêng của họ và biết cách hưởng thụ cuộc sống mà không cần đến sự ban cho. Họ gần như chỉ sống trong một thế và có đủ năng lực để tự mình sống được. Trong khi những người phần ở Việt Nam gần như quên họ có một cuộc đời kể cả khi chưa học đã lấy chồng. Đa số phần ở Việt Nam sống cho gia đình, người thân mà quên đi rằng mình cũng có một cuộc đời, họ gần như không biết hưởng thụ cuộc sống quý giá mà họ chỉ nhận được một phần trong đời. Thế thì ra họ không có sự lựa chọn. Phần ở đây quả thật là may mắn khi họ được sinh ra trên một đất nước tự do mà dù đôi khi sự tự do đó họ quá trẻ.

Tôi yêu đất nước tôi. Tôi nhìn người chôn nhau cắt rốn của mình, cái xứ sở nghèo nàn bao nhiêu lần bị vượt kích bởi chiến tranh nhưng tôi cũng bắt đầu yêu mảnh vùng đất mẹ nơi tôi chỉ mới bắt đầu phần đời còn lại của mình. Tôi chưa thể tin là mình được thông tin về tình hình Mỹ nhưng nay ngôn ngữ thì hai cũng đã giúp tôi khi đi ra ngoài giao tiếp với người khác mà không phải lo sợ. Đi vào lòng đất và quan trọng nhất là tôi đã trở thành công dân Mỹ trong thời gian ngắn hơn nhiều người. Tôi có thể tự hào mà nói với ông thầy của tôi rằng ít nhất tôi cũng làm được một điều mà tôi từng mơ ước. Tôi đã có thể chuyển từ vui vẻ với những người Mỹ hàng xóm với thái độ tin cậy. Tôi có thể đi đó đây một mình mà không phải lo lắng.

Mọi người có dịp đi đâu xa khi trở lại Vancouver tôi có cảm giác yên tâm như trở về nhà thật sự của mình, như ai đó đã nói "không sinh thành thì cũng gọi quê hương." Đây cũng là quê hương thì hai của tôi. Tôi cảm thấy lòng vui với những thứ mình có và nỗ lực tìm con đường đi cho phần đời còn lại. Tôi không muốn dựa vào hàng hoàn cảnh hiện nay, tôi tin có đường mới và đường mới mới con người tùy thuộc vào tính cách con người đó.